

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

Δελτίο Τύπου

Υπ. Υγείας: Να καταλάβουμε όλοι την ευθύνη που έχουμε – Θα περάσουν μήνες μέχρι να ξεμπερδέψουμε από τον ιό

Έκκληση προς τους πολίτες να δείξουν υπομονή και πειθαρχία απηύθυνε εκ νέου ο Υπουργός Υγείας κ. Κωνσταντίνος Ιωάννου, στέλνοντας παράλληλα το μήνυμα ότι τα μοναδικά μέσα που έχουμε αυτή τη στιγμή στη διάθεσή μας για περιορισμό της επιδημίας, είναι τα μέτρα ατομικής προστασίας και κοινωνικής αποστασιοποίησης.

Κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου που παραχώρησε σήμερα ο κ. Ιωάννου με μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής για τον κορωνοϊό, επεξηγήθηκε η επιδημιολογική εικόνα που επικρατεί αυτή την περίοδο στην Κύπρο, ενώ επεξηγήθηκαν οι τρόποι διαχείρισης των παιδιών ως προς την πανδημία και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τον εμβολιασμό του πληθυσμού για τη Γρίπη Α'.

Μιλώντας για την επιδημιολογική κατάσταση στην Κύπρο τις τελευταίες εβδομάδες, το μέλος της ΣΕΕ κ. Γιώργος Νικολόπουλος μετέφερε την εκτίμηση ότι είχαμε την έναρξη του 2^{ου} κύματος. «Αυτό το οποίο βλέπουμε τον Σεπτέμβριο είναι μια αναζωπύρωση, αλλά δεν έχουμε εικόνα για το κατά πόσον υποχωρεί. Το σημαντικό είναι ότι μολύνθηκαν περισσότεροι νέοι άνθρωποι το οποίο ωστόσο το κρατάμε ως αναφορά για την είσοδο του ιού σε μικρότερες ηλικίες. Το τρίτο και ίσως είναι και το πιο σοβαρό και το παρακολουθούμε είναι το εάν βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Το μεγάλο ζήτημα είναι εάν θα εξελιχθεί σε μια γενικευμένη μετάδοση στην κοινότητα, κατά πόσο οι συρροές θα αυξηθούν σε αριθμό, θα είναι ευμεγέθεις και κατά πόσο θα παρουσιάζονται και σε άλλες περιοχές της Κύπρου, διότι αν έχουμε γενικευμένη μετάδοση τότε θα περάσει και στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και τότε οι

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

εισαγωγές στα νοσοκομεία θα είναι περισσότερες», εξήγησε ο κ. Νικολόπουλος.

Επεσήμανε δε πως ο στόχος είναι να παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα οι βαριές νοσηλείες και οι εισαγωγές στα νοσοκομεία και στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, κάτι που θα επιβαρύνει το Σύστημα Υγείας.

Με τη σειρά της, το μέλος της ΣΕΕ κα Ζωή-Δωροθέα Πανά χαρακτήρισε την περίοδο που διανύουμε εξαιρετικά κομβική, αφού το τελευταίο διάστημα παρατηρήθηκε αύξηση της εγχώριας μετάδοσης. Το δεδομένο ότι ακολουθεί χειμώνας και αναμένεται αύξηση των λοιμώξεων, προκαλεί έως έναν βαθμό ανησυχία.

«Όσον αφορά τα παιδιά και τους νεαρούς ενήλικες έχουμε παρατηρήσει μια πτώση του μέσου όρου ηλικίας των κρουσμάτων», σημείωσε, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά σε ενεργή αλυσίδα στην οποία το 50% των κρουσμάτων είναι ανήλικοι που φοιτούν σε τέσσερα διαφορετικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. «Γνωρίζοντας ότι τα παιδιά μας είναι ένα σημαντικό κομμάτι της κοινότητας, με δραστηριότητες εντός και εκτός του σχολικού χώρου και επειδή γνωρίζουμε ότι τα παιδιά είναι και ασυμπτωματικοί φορείς του ιού -θυμάστε ότι από την αρχή έχουμε πει ότι ένα ποσοστό 30%-40% μπορεί να είναι ασυμπτωματικοί φορείς-, πρέπει να τηρούμε όλοι τα μέτρα», είπε η κα Πανά.

Επεσήμανε δε πως το σημαντικότερο που πρέπει να γίνεται σε ό,τι αφορά στα παιδιά είναι ο καθημερινός έλεγχος για συμπτώματα, αλλά και τήρηση των μέτρων. Έκανε, παράλληλα, κάλεσμα προς όλους να τηρούν τα πρωτόκολλα τόσο εντός των σχολικών μονάδων όσο και σε εξωσχολικές δραστηριότητες.

«Θεωρούμε ότι τα παιδιά είναι μέρος της κοινωνίας τα οποία παρουσιάζουν πλαστικότητα και μπορούν να εκπαιδευτούν. Αυτό θα μας βοηθήσει και για τον περιορισμό της έξαρσης και των υπόλοιπων λοιμώξεων. Τέλος, σε ό,τι αφορά τις εξωσχολικές δραστηριότητες, να τηρούνται με αυστηρότητα τα πρωτόκολλα.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

Δεν θέλουμε να έχουμε τον εξωτερικό έλεγχο για να βλέπουμε ότι τηρούνται τα πρωτόκολλα, πρέπει να τηρούνται πάντοτε με σύνεση και ευλάβεια», δήλωσε τέλος η κα Πανά.

Από πλευράς της, η Πρόεδρος της ΣΕΕ, Διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας δρ Ελισάβετ Κωνσταντίνου εξήγησε ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για προστασία του πληθυσμού από τη Γρίπη Α' είναι ο έγκαιρος και σωστός εμβολιασμός με τα εμβόλια κατά της γρίπης. «Φέτος το υπουργείο Υγείας δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον εμβολιασμό του πληθυσμού για το σκοπό αυτό, έχουν παραγγελθεί 135,000 εμβόλια, ποσότητα 40% μεγαλύτερη από τα προηγούμενα χρόνια», υπογράμμισε.

Ενδείκνυται, συνέχισε η δρ Κωνσταντίνου, να εμβολιαστούν οι ευάλωτες ομάδες, οι οποίες κινδυνεύουν από τις επιπλοκές της νόσου, ηλικιωμένοι, έγκυες, παιδιά και χρόνιοι ασθενείς. Επιπλέον, η δρ Κωνσταντίνου συνέστησε τον εμβολιασμό ατόμων τα οποία μένουν σε κλειστές κοινότητες όπως είναι τα γηροκομεία, τα Ιδρύματα, κοκ.

Σε σχέση με τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί, η κα Κωνσταντίνου σημείωσε ότι η χορήγηση του εμβολίου θα γίνει μέσω του συστήματος των Προσωπικών Ιατρών και Παιδιάτρων του ΓεΣΥ. «Επομένως, η επικοινωνία πρέπει να γίνει με το γιατρό του κάθε πολίτη. «Η χορήγηση του εμβολίου δεν θα γίνει ταυτόχρονα σε όλο τον πληθυσμό, αφού πρέπει να τηρηθούν και τα μέτρα αποστασιοποίησης για να μην έχουμε μετάδοση των λοιμώξεων γενικά», είπε.

Τέλος, επεσήμανε ότι «η διενέργεια του εμβολιασμού δεν καταργεί τα υπόλοιπα μέτρα, τα οποία είναι τα ίδια με τα μέτρα προστασίας από τον κορωνοϊό. Ο καθένας πρέπει να αποφεύγει χώρους όπου υπάρχει συνωστισμός, να κρατά αποστάσεις και γενικά να τηρεί όλα τα μέτρα που συστήνονται για την πανδημία».

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Ακολουθώντας, κληθείς να πει πόσο ανησυχητικό είναι για το Υπουργείο το γεγονός ότι δημιουργούνται το τελευταίο διάστημα πολυάριθμες αλυσίδες, και εάν αυτό το δεδομένο δυσχεραίνει το έργο της Μονάδας Επιδημιολογικής Επιτήρησης, ο κ. Ιωάννου επεσήμανε ότι ένα από τα βασικά προβλήματα που υπάρχει αυτή την περίοδο, είναι η κόπωση που παρατηρείται στον πληθυσμό. Όπως σημείωσε, η κόπωση ήταν αναμενόμενη αφού τους τελευταίους 8 μήνες, ο κόσμος αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις της πανδημίας. «Πέραν τούτου μας ανησυχεί και το γεγονός ότι βλέπουμε τις τελευταίες εβδομάδες, μέσω της ιχνηλάτησης και διερεύνησης των επιβεβαιωμένων περιστατικών, ότι κάποιοι δεν δηλώνουν τις επαφές τους. Αντιλαμβάνεστε ότι όταν δεν δηλώνονται οι επαφές, χάνουμε ένα κρίσιμο χρονικό διάστημα για να μην υπάρχει περαιτέρω διασπορά του ιού», υπογράμμισε.

Ο κ. Υπουργός αναφέρθηκε ακόμα και στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες δεν δίνονται τα σωστά στοιχεία στην ιχνηλάτηση, απευθύνοντας έκκληση στους πολίτες να δίνουν τα απαραίτητα στοιχεία. Επανέλαβε δε την έκκληση προς όσους εκδηλώνουν συμπτώματα, να επικοινωνούν με τον Προσωπικό τους Ιατρό. «Παρά τις εκκλήσεις μας ακόμα και χθες είχαμε περιστατικό το οποίο είχε συμπτώματα έξι μέρες και την 6^η μέρα επικοινωνήσε με τον Προσωπικό του Ιατρό και υπεβλήθη σε εξέταση. Αντιλαμβάνεστε ότι με τέτοιες συμπεριφορές είναι θέμα ημερών να ξεφύγει η κατάσταση. Το έχουμε πει πολλές φορές, έχουμε να κάνουμε με ένα αόρατο εχθρό αλλά πέραν από την λήψη μέτρων δεν έχουμε κάτι άλλο να κάνουμε. Μέχρι να βρεθεί το εμβόλιο είναι τα μέτρα αποστασιοποίησης και προσωπικής υγιεινής. Εάν τα τηρούμε δεν έχουμε να ανησυχούμε, εάν δεν τα τηρούμε θα έχουμε εξάπλωση», δήλωσε ο Υπουργός Υγείας.

Σε ό,τι αφορά στα αυξημένα περιστατικά που εντοπίζονται στον χώρο του ποδοσφαίρου, ο κ. Ιωάννου είπε ότι κρούσματα μπορούν να παρουσιαστούν συσσωρευμένα σε οποιοδήποτε χώρο. Ανέφερε ότι εάν παραστεί ανάγκη θα ληφθούν περισσότερα μέτρα, διερωτήθηκε ωστόσο «ποιος ο λόγος να πάρουμε επιπρόσθετα μέτρα εάν δεν τα τηρούμε. Ζητούμε την στήριξη και την

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

συμβολή του κόσμου διότι χωρίς αυτό δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την πανδημία». Γίνονται, πρόσθεσε, χιλιάδες έλεγχοι κάθε εβδομάδα και δεν είναι θέμα να κάνουμε ελέγχους για να επιβάλλουμε πρόστιμο. «Οι οδηγίες που δόθηκαν είναι αν υπάρχουν παρατυπίες να γίνονται συστάσεις, δεν είναι αυτοσκοπός να τιμωρούμε τον κόσμο», είπε, και αναφέρθηκε σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες και άλλους φορείς, με στόχο ο καθένας να γνωρίζει και να μπορεί να αναλάβει τον ρόλο που του αναλογεί.

Ερωτηθείς εάν υπάρχει σκέψη για τοπικό lockdown, ο κ. Ιωάννου είπε ότι οι επιστημονική ομάδα αξιολογεί τα διαθέσιμα δεδομένα, τα οποία θα καθορίσουν τη λήψη μέτρων σε τοπικό επίπεδο. Διευκρίνισε ότι όλα εξαρτώνται από την επιδημιολογική εικόνα και ο στόχος είναι να εφαρμόζονται τοπικά μέτρα και όχι lockdowns.

Σε ερώτηση σχετικά με τον εργαστηριακό έλεγχο 3,000 ατόμων στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου όπου παρατηρήθηκε συρροή κρουσμάτων, ο Υπουργός Υγείας δήλωσε ότι το πρόγραμμα θα αρχίσει σήμερα.

Κληθείς να σχολιάσει σε σχέση με το θεραπευτικό πρωτόκολλο που εφαρμόζεται για τους ασθενείς με COVID-19, ο κ. Υπουργός είπε ότι υπάρχει το πρωτόκολλο που καταρτίστηκε τον Μάρτη και αναθεωρείται όταν υπάρχουν νέα δεδομένα. «Σίγουρα όμως αντιλαμβάνεστε σε μια πανδημία, κάτι που είναι καινούριο, μπορεί να προκύψουν νέα δεδομένα και νέες θεραπευτικές αγωγές και εμπλουτίζεται το φαρμακευτικό πρωτόκολλο».

Αναφορικά με την επικαιροποίηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων, ο κ. Ιωάννου είπε ότι ήδη γίνεται επικαιροποίηση των πέραν των 90 πρωτοκόλλων, ώστε να είναι πιο απλά και να μην υπάρχουν σε αυτά επικαλύψεις ή δυσκολίες στην εφαρμογή τους. Ανέφερε πως έχουν βελτιωθεί και συμπεριλήφθηκαν σε αυτά επιπλέον συστάσεις που έχει εκδώσει η ΣΕΕ, όπως για παράδειγμα η εργασία σε κυλιόμενο ωράριο, με τηλεργασία, κ.α..

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

Ερωτηθείσα στη συνέχεια για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τα παιδιά στις σχολικές μονάδες, ώστε να μην υπάρξει διασπορά του ιού, και κληθείσα να πει εάν χρειάζεται αναθεώρηση των πρωτοκόλλων για τα σχολεία, η κα Πανά επανέλαβε τη θέση ότι έχουμε ενώπιον μας μια πρόκληση. Η νόσος COVID-19 μπορεί, είπε, να παρουσιάζει αλληλοκαλυπτόμενη εικόνα με άλλες λοιμώξεις, και για αυτό πρέπει να γνωρίζουμε ποια είναι τα συμπτώματα. Πρόσθεσε ότι τα συμπτώματα που παρατηρούνται στον γενικό πληθυσμό είναι ο πυρετός, ο βήχας, η ρινική καταρροή, η δύσπνοια. Ωστόσο, εξήγησε πως «πέραν από αυτά τα συμπτώματα, υπάρχουν κάποιες μελέτες όπου τα παιδιά μπορεί και να έχουν συμπτώματα εκτός του αναπνευστικού, από το γαστρεντερικό, διάρροιες, εμετούς, κοιλιαλγία. Θα πρέπει εάν το παιδί παρουσιάζει κάποια από αυτά τα συμπτώματα να γίνει επικοινωνία με τον Παιδίατρο. Υπάρχουν κάποιοι αλγόριθμοι για τη διαχείριση των παιδιών, για το πότε θα κάνουμε το τεστ, κλπ. Εάν δεν είναι κορωνοϊός τότε θα γίνεται ό,τι γινόταν κάθε χρόνο με άλλες λοιμώξεις. Θερμή παράκληση να στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια διότι θα έχουμε πρόβλημα διαχείρισης στη συνέχεια».

Αναφερόμενη στα κρούσματα που εντοπίζονται σε σχολεία, η κα Πανά σημείωσε την ανησυχία που προκαλείται στους γονείς όταν υπάρχει κρούσμα. Συνέστησε όμως ότι ο πανικός είναι αχρείαστος και κάλεσε τους γονείς να δείξουν υπομονή. Υπάρχει, ανέφερε, εξαιρετική πίεση στο τμήμα ιχνηλάτησης διότι ένα κρούσμα μπορεί να έχει πάνω από 50 επαφές. «Είναι διαφορετικό αν έχουμε στενή ή περιστασιακή επαφή στο σχολείο. Αρά θέλει υπομονή, τήρηση των οδηγιών, συντονισμό όλων των αρμόδιων φορέων και οι γονείς να στηρίξουν αυτό το έργο», είπε η κα Πανά.

Ακολούθως, απαντώντας σε ερώτηση για τον δείκτη αναπαραγωγής και εάν υπάρχει ανησυχία για το γεγονός ότι είναι πάνω από το 1 τις τελευταίες εβδομάδες, ο κ. Νικολόπουλος σημείωσε ότι ο δείκτης αναπαραγωγής υπολογίζεται με διάφορες μεθόδους κάθε δύο εβδομάδες. «Πριν από δύο εβδομάδες ήταν πάνω από το 1. Έκανα μια πρόχειρη ανάλυση χθες, παραμένει

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ελαφρώς πάνω από το 1, χωρίς όμως να μπουν όλα τα περιστατικά», είπε. Συμπλήρωσε ότι πέραν του αριθμού των περιστατικών, συνυπολογίζονται κι άλλοι παράγοντες. «Είναι και ο δείκτης αναπαραγωγής, είναι και οι διαγνώσεις που έχεις την κάθε μέρα και όχι μόνο μια μέρα. Στην Ευρώπη, είναι σε βάθος 14 ημερών και όταν φύγει πάνω από το 20 ανά 100,000, τότε αρχίζεις και ανησυχείς. Και φυσικά κοιτάμε και υπάρχει και επιτήρηση, το ποσοστό θετικότητας με τον πραγματικό χρόνο δειγματοληψίας και το όριο που είναι ανησυχητικό είναι το να είναι πάνω από το 1% των νέων περιστατικών όχι των επαναληπτικών. Αυτό στην Κύπρο για αρκετό διάστημα είχε κρατηθεί χαμηλά, τώρα όμως πρέπει να το δούμε και αυτό αυτή την εβδομάδα», υπογράμμισε ο κ. Νικολόπουλος.

Σε σχετική ερώτηση, η κα Πανά είπε ότι η μεγαλύτερη πρόκληση που καλούμαστε να διαχειριστούμε, είτε είναι σε σχολικό χώρο ή σε εξωσχολικές δραστηριότητες, είναι η αυστηρή τήρηση των μέτρων. «Αν δείτε και τα πρωτόκολλα άλλων χωρών είναι παρόμοια για να μην πω πανομοιότυπα. Είναι συγκεκριμένα τα πράγματα που μπορούμε να κάνουμε. Η στόχευση, λοιπόν, δεν είναι στο να αρχίσουμε να διακόψουμε την εκπαιδευτική διαδικασία. Η πρόκληση είναι να βρούμε στρατηγικούς τρόπους για να ελέγξουμε την πανδημία. Πρέπει να συνεχίσουμε με τα υπάρχοντα υγειονομικά πρωτόκολλα, όχι γιατί δεν θέλουμε να λάβουμε άλλα μέτρα, αλλά γιατί τα μέτρα ατομικής προστασίας που μπορούν να εφαρμοστούν σε έναν σχολικό χώρο είναι δεδομένα. Από εκεί και πέρα σε ό,τι αφορά στις εξωσχολικές δραστηριότητες και πάλι τα είπαμε πολλές φορές. Θα περάσει μια περίοδος που θα ζήσουμε με τον κορωνοϊό, όσο πιο νωρίς το καταλάβουμε, τόσο καλύτερη διαχείριση της πανδημίας θα έχουμε το χειμώνα», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Τέλος, και ερωτηθείς εάν υπάρχει πρόθεση για αύξηση των ελέγχων σε κοινωνικές εκδηλώσεις όπως οι γάμοι, ο Υπουργός Υγείας επεσήμανε ότι ήδη γίνονται αυξημένοι έλεγχοι από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες. Παρόλα αυτά, ο κ. Ιωάννου επανέλαβε πως «όσους ελέγχους και να κάνουμε, δεν μπορούμε να είμαστε παντού. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι την ευθύνη μας, είτε είσαι

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

επιχειρηματίας, είτε προσκεκλημένος πρέπει να τηρείς τα μέτρα, είτε είσαι σε γάμο, σε προπόνηση, σε εκδήλωση. Πρέπει να καταλάβουμε ότι έχουμε μήνες μπροστά μας, δεν είναι θέμα που αν προσέξουμε μερικές εβδομάδες θα ξεμπερδέψουμε. Δεν θα ξεμπερδέψουμε. Θα πάρει κάποιους μήνες. Δηλαδή μιλάμε για άνοιξη, αλλά τα δεδομένα που μας κοινοποιούν μιλούν για Μάρτη, Απρίλη, Μάη. Άρα πρέπει να αντιληφθούμε όλοι την κρισιμότητα και να τηρούμε τα μέτρα και είναι εξαιρετικά σημαντικό να κατανοήσουμε ότι αν παρατηρούνται οι συμπεριφορές που παρατηρούμε τις τελευταίες ημέρες, είναι θέμα ημερών να ξεφύγει η κατάσταση. Σε άλλες χώρες της Ευρώπης έχει ξεφύγει η κατάσταση. Στο Ισραήλ πάνε για γενικό lockdown και άλλες χώρες ακολουθούν και νομίζω κανένας δεν θέλει να δούμε τέτοια μέτρα και στην Κύπρο».

Υπουργείο Υγείας
7 Οκτωβρίου 2020